

B.A Semester - 5 (NEP-2020) Examination

Oct/Nov - 2025

GEO: Geographical Knowledge in Ancient India (Major-11)

Time: 2:00 Hours

Marks:50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ પ્રાચીન ભારતમાં ભૌગોલિક વિચારધારાને આકાર આપવામાં વૈદિક યુગની ભૂમિકા સમજાવો. (૧૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ મહાન મહાકાવ્યોમાં (રામાયણ અને મહાભારત) જોવા મળતા ભૌગોલિક વર્ણનોનું મૂલ્યાંકન કરો.
- પ્રશ્ન-૨ બ્રહ્માંડના આકાર અને વિસ્તારના પ્રાચીન ભારતીય ખ્યાલોની ચર્ચા કરો. (૧૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ પ્રાચીન ભારતીય ખગોળશાસ્ત્રમાં સૂર્ય, પૃથ્વી અને ચંદ્રની સમજણ પર એક નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન-૩ પ્રાચીન ભારતીય ભૂગોળમાં પર્વતો અને પર્વત પ્રણાલીઓનું વર્ગીકરણ સમજાવો. (૧૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૩ પ્રાચીન ભારતમાં વસાહત અને સાંસ્કૃતિક વિકાસ પર ભૌતિક ભૂગોળનો કેવી રીતે પ્રભાવ પડ્યો તે સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૪ પ્રાચીન ભારતના આર્થિક જીવનમાં કૃષિ અને પશુપાલનની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો. (૧૦)
અથવા
- પ્રશ્ન-૪ પ્રાચીન ભારત અને પડોશી પ્રદેશો વચ્ચેના રાજકીય સંબંધોના સ્વરૂપનું વર્ણન કરો.
- પ્રશ્ન-૫ ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે): (૧૦)
- 1) કાલિદાસનું ભૌગોલિક યોગદાન.
 - 2) બ્રહ્માંડ વિજ્ઞાન.
 - 3) સમુદ્ર વિશે પ્રાચીન ભારતીય જ્ઞાન.
 - 4) પ્રાચીન ભારતમાં ગ્રામીણ વસાહતોની લાક્ષણિકતાઓ.

ENGLISH VERSION

- Que.1 Explain the role of the Vedic Age in shaping geographical thought in ancient India. (10)
OR
- Que.1 Evaluate the geographical descriptions found in the Great Epics (Ramayana and Mahabharata).
- Que.2 Discuss the ancient Indian concepts of the shape and extent of the universe. (10)
OR
- Que.2 Write a note on the understanding of the sun, earth, and moon in ancient Indian astronomy.
- Que.3 Explain the classification of mountains and mountain systems in ancient Indian geography). (10)
OR
- Que.3 Illustrate how physical geography influenced settlement and cultural development in ancient India.
- Que.4 Discuss the role of agriculture and animal husbandry in the economic life of ancient India. (10)
OR
- Que.4 Describe the nature of political relations between ancient India and neighbouring regions.
- Que.5 Write a short note (any two). (10)
- 1) Kalidasa's geographical contributions.
 - 2) Cosmology
 - 3) Ancient Indian knowledge about the ocean
 - 4) The characteristics of rural settlements in ancient India.
